

**VALSTYBINĖS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJOS
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS
TERITORIJŲ PLANAVIMO VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
PIRMASIS TERITORIJŲ PLANAVIMO PRIEŽIŪROS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Vienuolio g. 8, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 272 2748, faks. (8 5) 272 3620, el. p. info@vtpsi.lt, http://www.vtpsi.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288600210
Korespondencijos adresas:
L. Sapiegos g. 12, LT-44251 Kaunas

Bendrijai „Trušeliai“
El. p.: andrejus.byckovas@gmail.com

2024-01-
į 2023-12-08

Nr.
skundą

Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos
direktoriui

DĖL JŪSŲ SKUNDO

Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros departamento Pirmajame teritorijų planavimo priežiūros skyriuje (toliau – Skyrius) gautas ir išnagrinėtas bendrijos „Trušeliai“ (toliau – pareiškėja) 2023-12-08 skundas „Skundas dėl Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalies specialiojo plano pakeitimo“ (Inspekcijoje reg. 2023-12-08 Nr. 3D-3708; toliau – skundas) dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus (toliau – planavimo organizatorius) 2023-12-01 raštu „Dėl 2023-11-06 teikto pasiūlymo“ (toliau – atsakymas) pateikto atsakymo į pareiškėjos 2023-11-06 raštu „Paklausimas – reikalavimas dėl specialiojo plano“ (toliau – pasiūlymas) pateiktus klausimus (pasiūlymo dalys) dėl Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (toliau – TPDRIS) rengiamo Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalies, apimančios Slengių, Mazūriškių, Trušelių, Gindulių kaimus ir gretimos teritorijos vietovių, komunikacinių koridorių ir inžinerinės infrastruktūros specialiojo plano keitimo (TPDRIS proceso TPD Nr. S-VT-55-20-318; toliau – SP keitimas) sprendinių. Prie skundo pareiškėja pridėjo pasiūlymo ir planavimo organizatoriaus atsakymo kopijas.

TPDRIS duomenimis SP keitimas yra baigiamojo etapo viešinimo stadijoje.

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) 9 straipsnyje nustatyta, kad teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir asmenų, kurių interesai galimai pažeisti, skundų ir ginčų tarp teritorijų planavimo proceso dalyvių ar asmenų skundų dėl galimų šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas (toliau – PI).

PI 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta Inspekcijos atliekamos teritorijų planavimo valstybinės priežiūros apimtis. Inspekcija, vadovaudamasi PI nustatyta tvarka, nagrinėdama asmenų skundus dėl rengiamų teritorijų planavimo dokumentų, tikrina atskirais teritorijų planavimo proceso etapais atliekamų veiksmų teisėtumą ir pagrįstumą.

Teritorijų planavimo proceso baigiamojo etapo valstybinė priežiūra apibrėžta PĮ 5 straipsnio 1 dalyje. Inspekcija šiuo etapu teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja gautus skundus dėl šiuo etapu atliktų procedūrų ir priimtų sprendimų, nurodytų šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, atitikties teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams. Šiuo atveju, gavę skundą dėl SP keitimo baigiamojo etapo viešinimo stadijos metu priimto planavimo organizatoriaus sprendimo atmesti pasiūlymą (jo dalis), vadovaudamiesi PĮ 5 straipsnio 2 dalies 9 punktu, pagal kompetenciją tikriname, ar pasiūlymas (jo dalys) atmetas pagrįstai.

Vadovaujantis TPĮ 37 straipsnio 2 dalimi, pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų pateikusiems asmenims planavimo organizatorius motyvuotai atsako raštu arba TPDRIS, jeigu pasiūlymai buvo pateikti šioje sistemoje. Planavimo organizatoriaus atsakymas per 10 darbo dienų nuo atsakymo gavimo dienos gali būti apskūstas atitinkamai teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai (šiuo atveju – Inspekcijai). To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad planavimo organizatoriaus atsakyme pasiūlymus pateikusiam asmeniui nurodoma, ar planavimo organizatorius pritaria pasiūlymams, ar motyvuotai juos atmeta.

Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079 (toliau – Nuostatai), 10 punkte nurodyta, kad pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų teikiami TPĮ 37 straipsnio nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei priimto administracinio sprendimo motyvai.

Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 birželio 2 d. administracinėje byloje Nr. e A-266-502/2021 išdėstytais teiginiais, yra du galimi planavimo organizatoriaus elgesio modeliai gavus visuomenės pateiktus pasiūlymus – jiems pritarti (visiškai ar iš dalies į juos atsižvelgti, atitinkamai pakoreguojant teritorijų planavimo dokumentą) arba motyvuotai atmesti. Prieš priimdamas sprendimą dėl gautų visuomenės pasiūlymų, planavimo organizatorius juos privalo išnagrinėti, apsvarstyti ir įvertinti kartu su teritorijų planavimo dokumento rengėju, o priėmus sprendimą pasiūlymus atmesti, planavimo organizatoriaus atsakyme turi būti išsamiai nurodomos pasiūlymų nepriimtumo (nepagrįstumo) priežastys. Tai suponuoja planavimo organizatoriaus pareigą atlikti išsamų ir visapusišką gautų visuomenės pasiūlymų nagrinėjimą, o jeigu gauti pasiūlymai atmetami – raštu arba TPDRIS, jeigu pasiūlymai buvo pateikti šioje sistemoje) nurodyti šiuos pasiūlymus pateikusiems asmenims aiškius ir išsamius pasiūlymų nepriimtumą (nepagrįstumą) lėmusius motyvus. Įstatymų leidėjui suteikus teisę visuomenei teikti pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų ir asmenims nusprendus šia teise pasinaudoti, toks naudojimas nurodyta teise turi būti ne formalus, o realiai padėti siekti jai numatytų tikslų – veiksmingai įgyvendinti teritorijų planavimo viešumo principą ir visuomenės dalyvavimo teisę teritorijų planavimo dokumentų rengimo procese, derinant privačių asmenų, savivaldybių ir valstybės interesus bei sudarant sąlygas racionaliam žemės naudojimui.

Kitaip tariant, nors planavimo organizatorius, gavęs nurodytus pasiūlymus, turi diskreciją į juos atsižvelgti arba neatsižvelgti, visuomenės pasiūlymų dėl teritorijų planavimo dokumentų nagrinėjimo procedūra negali būti vykdoma tik formaliai ir planavimo organizatoriaus atsakymai į visuomenės pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų negali būti grindžiami išimtinai tik planavimo organizatoriaus diskrecijos teise tokiems pasiūlymams pritarti arba juos atmesti, visiškai nepaaiškinant atitinkamo sprendimo priėmimo motyvų. Planavimo organizatoriui priėmus

sprendimą pasiūlymus atmesti, atsakyme išdėstyti tokių pasiūlymų atmetimo motyvai, visų pirma, turi atlikti pasiūlymus pateikusių asmenų nurodytus argumentus (būti individualizuoti) ir turi būti pakankamai išsamūs, kad tiek šio teisinio santykio dalyviams, tiek teritorijų planavimo proceso valstybinę priežiūrą vykdančioms subjektams ar teismui (jeigu toks ginčas vėliau būtų inicijuotas) būtų aiškios atitinkamo sprendimo priėmimą lėmusios priežastys (kodėl pareiškėjų pateikti pasiūlymams negali būti pritarta) ir iš šio atsakymo būtų matyti, jog planavimo organizatorius realiai įvykdė pareigą išnagrinėti jam pateiktus pasiūlymus, juos apsvarstė bei įvertino. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, priešingas minėtų nuostatų aiškinimas iš esmės neatitiktų visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese esmės ir nebūtų užtikrinama galimybė suinteresuotiems asmenims tinkamai pasinaudoti įstatymuose bei kituose teisės aktuose jiems garantuojamomis teisėmis teritorijų planavimo procese.

Apibendrinus tai kas išdėstyta, konstatuotina, kad teisės aktai nenumato planavimo organizatoriaus pareigos bet kuriuo atveju priimti visus visuomenės teikiamus pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumento sprendinių, tačiau planavimo organizatorius turi motyvuotai paaiškinti pasiūlymų teikėjams, kodėl jų pasiūlymai atmetami.

Skyrius, gavęs skundą išnagrinėjo prie skundo pridėtą pareiškėjos pasiūlymą ir planavimo organizatoriaus atsakymą.

Planavimo organizatorius atsakyme nurodė: „*informuojame, kad į jį nėra atsižvelgta*“ ir pateikė pasiūlymo dalių atmetimo motyvus. Toliau teikiame išvadas dėl pasiūlymo dalių atmetimo pagrįstumo pagal planavimo organizatoriaus atsakymo struktūrą.

Dėl pasiūlymo dalių Nr.1 ir Nr. 6

Pareiškėja pasiūlyme nurodė: „*1. Nėra aišku kodėl ir pagal kokius kriterijus buvo atrinkta būtent Gryneidės gatvė? Kokios alternatyvos buvo dar nagrinėjamos? Kur galima susipažinti su sprendimų vertinimu ir kita pagrindžiančia sprendimo pagrįstumą medžiaga? 6. Kokias problemas išsprendžia šio kelio paėmimas visuomenės poreikiams, kuo jis aktualus visuomenei?*“

Planavimo organizatorius atsakyme nurodė: „*Specialiuoju planu Gryneidės gatvė (plane 52-D) suplanuota kaip viena funkcinų kvartalinių D kategorijos gatvių, jungianti jau suformuotus infrastruktūros koridorius nuo Danės gatvės iki Liudviko Rėzos gatvės. Ji taip pat yra svarbi savivaldybės reikšmės dviračių trasos SV281, suplanuotos aukštesnio lygmens Klaipėdos rajono dviračių trasų specialiuoju planu, aspektu bei Saugomų teritorijų tvarkymo planais, savivaldybės, miestų ir miestelių bendraisiais planais ir atskirų savivaldybės teritorijų specialiaisiais planais anksčiau suplanuotos trasos ar jų atkarpų atžvilgiu. <...> Esamoje tankiai užstatytoje teritorijoje ši gatvė išimtinai skirta vidaus gyventojų eismui organizuoti bei bendram gyventojų pasiekiamumui iki pagrindinių C kategorijos 2-C (Danės g.) ir 4-C gatvių bei tęsiant iki 54-D gatvės, kuri jungiasi su 9-C (Kristijono Donelaičio g.) gatve. Gatvės aktualios bendram visos planuojamos teritorijos junglumui, eismo saugumui, susisiekimo gerinimui, teritorijos pasiekiamumo užtikrinimui specialiosioms tarnyboms (greitoji pagalba, priešgaisrinė tarnyba ir pan.). Specialiajame plane pateikiami principiniai D kategorijos gatvių sprendiniai, priskiriami neprioritetinei savivaldybės susisiekimo infrastruktūrai, kuriai nenumatomas žemės sklypų ar jų dalių rezervavimas žemės paėmimui visuomenės poreikiams*“.

Pagal SP keitimo Pagrindinio žemės poėmio visuomenės reikmėms brėžinio sprendinius Gryneidės gatvė pažymėta sutartiniu žymėjimu „Neprioritetinės infrastruktūros teritorijos“. Pirmiau nurodyto brėžinio sutartiniuose žymėjimuose taip pat yra žymėjimai: „Visuomenės poreikiams paimamo privačios žemės teritorija (sklypo dalis) pirmas etapas“ ir „Visuomenės poreikiams paimamo privačios žemės teritorija (sklypo dalis) antras etapas“, tačiau Gryneidės gatvė šiais

sutartiniais žymėjimais nepažymėta.

Įvertinus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalį Nr. 1, nustatyta, kad planavimo organizatoriaus atsakymas į pasiūlymo dalį Nr. 1 neatitinka TPI 37 straipsnio 2 dalies, Nuostatų 10 punkto ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų, t. y. atsakymas yra neišsamus, neindividualizuotas, neatsakyta į pateiktus klausimus („kodėl ir pagal kokius kriterijus buvo atrinkta būtent Gryneidės gatvė? Kokios alternatyvos buvo dar nagrinėjamos?“). Atsakyme nurodyta: „*Ji taip pat yra svarbi <...> Saugomų teritorijų tvarkymo planais, savivaldybės, miestų ir miestelių bendraisiais planais ir atskirų savivaldybės teritorijų specialiaisiais planais anksčiau suplanuotos trasos ar jų atkarpų atžvilgiu*“, tačiau konkretūs teritorijų planavimo dokumentai ir jų sprendiniai nenurodyti.

Įvertinus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalį Nr. 6, konstatuotina, kad atsakymas yra motyvuotas, remtasi SP keitimo sprendiniais, paaiškinta, kad „*Specialiajame plane pateikiami principiniai D kategorijos gatvių sprendiniai, priskiriami neprioritetinei savivaldybės susisiekimo infrastruktūrai, kuriai nenumatomas žemės sklypų ar jų dalių rezervavimas žemės paėmimui visuomenės poreikiams*“.

Dėl pasiūlymo dalių Nr.2 ir Nr. 5

Pareiškėja pasiūlyme nurodė: „*2. Kodėl nebuvo projektuojamas kelias tarp Laigyčių ir Dovydėlių gatvių, Trušeliuose kur nėra nei vieno namo ir nebūtų pažeisti nei vieno namo ar sklypo savininko teisėti lūkesčiai? Ši laisva (neužstatyta) žemė yra maždaug už 300-400 metrų nuo Gryneidės gatės, Trušeliuose šiaurės vakarų kryptimi? Ji taip pat yra arčiau vidurinės ašies tarp kitų dviejų šiuo metu esančių gatvių, o būtent valstybinės reikšmės kelio Nr. 2216 Slengiai–Baukštininkai ir Rasytės gatvės, Trušeliuose. Kadangi laisvoje, nurodytoje žemėje nėra nei vieno pastatyto namo tai nepažeistų nei vieno asmens teisėtų lūkesčių, nes įsigydamas sklypą asmuo turėtų galimybę įsivertinti specialiajame plane numatytus sprendinius ir tada priimti sprendimus. Bendrijos „Trušeliai“ sklypų savininkai šios galimybės neturi ir niekada neturėjo. 5. Kokiu būdu bus kompensuoti savininkų praradimai už komunikacijų įrengimą, žemės įgijimą, kelių dangos įrengimą, apšvietimo įrengimą ir kt.? Kodėl kelias nėra projektuojamas tarp Laigyčių ir Dovydėlių gatvių, Trušeliuose kur esant kompensavimo būtinybei kompensacijos būtų ženkliai mažesnės nes šiuo metu ten yra tuščia pieva?*“

Išnagrinėjus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalis Nr. 2 ir Nr. 5, nustatyta, kad atsakymas į pasiūlymo dalis Nr. 2 ir Nr. 5 neatitinka TPI 37 straipsnio 2 dalies, Nuostatų 10 punkto ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų, t. y. yra neišsamus, neindividualizuotas, neatsakyta į pateiktus klausimus ir argumentus, nenurodyti konkretūs teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose „*D kategorijos gatvei suplanuoti infrastruktūros koridoriai*“, taip pat nenurodyta kaip SP keitimo sprendiniai atitinka minėtus teritorijų planavimo dokumentų sprendinius (ar suderinti to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais).

Dėl pasiūlymo dalių Nr. 3 ir Nr. 4

Pareiškėja pasiūlyme nurodė: „*3. Kodėl nėra atsižvelgiama į gyventojų teisėtus lūkesčius, nes visi sklypų savininkai įsigijo žemę uždaruose kvartaluose, visos komunikacijos įrengtos, tame tarpe kelių dangos, apšvietimas ir priklauso Bendrijoms, įrengtos gyventojų lėšomis ir jokiuose planuose nebuvo minima apie detaliųjų planų keitimą ateityje? Aukščiau nurodytoje laisvoje žemėje nėra jokių komunikacijų, niekas nepatyrė jokių išlaidų. 4. Kas vykdys Bendrijos komunikacijų, apšvietimo, kelio dangos, lietaus nuotekų ir kitų priežiūrą jeigu žemė su jomis bus paimta visuomenės poreikiams?*“

Planavimo organizatorius atsakyme nurodė: „*Atkreipiame dėmesį, kad visa 52-D gatvė*

(Gryneidės g. ir jos tęsinys) Specialiajame plane priskirta neprioritetinei savivaldybės susisiekimo infrastruktūrai, kurios įgyvendinimas, esant poreikiui, galėtų būti inicijuotas fizinių ar juridinių (privačių ar verslo) asmenų ir kuriai nenumatomas žemės sklypų ar jų dalių rezervavimas žemės paėmimui visuomenės poreikiams. Jums aktualioje teritorijoje 52-D gatvės atkarpa (Gryneidės g.) jau įgyvendinta ir, kol nebus suformuoti susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridoriai tolimesnėse 52-D gatvės atkarpose, tol jūsų minima Gryneidės gatvė tarnaus tik vidinėms bendrijos reikmėms“.

Įvertinus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalį Nr. 3, nustatyta, kad planavimo organizatoriaus atsakymas į pasiūlymo dalį Nr. 3 neatitinka TPĮ 37 straipsnio 2 dalies, Nuostatų 10 punkto ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų, t. y. atsakymas yra neišsamus, neindividualizuotas, neatliepta į nurodytus argumentus, tame tarpe į argumentą „Aukščiau nurodytoje laisvoje žemėje nėra jokių komunikacijų, niekas nepatyrė jokių išlaidų“ ir kt.

Įvertinus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalį Nr. 4, konstatuotina, kad atsakymas yra motyvuotas, remtasi SP keitimo sprendiniais (pagal Pagrindinio žemės poėmio visuomenės reikmėms brėžinio sprendinius Gryneidės gatvė pažymėta sutartiniu žymėjimu „Neprioritetinės infrastruktūros teritorijos“), atsakyme nurodyta, kad „visa 52-D gatvė (Gryneidės g. ir jos tęsinys) Specialiajame plane priskirta neprioritetinei savivaldybės susisiekimo infrastruktūrai <...> kuriai nenumatomas žemės sklypų ar jų dalių rezervavimas žemės paėmimui visuomenės poreikiams“.

Atsižvelgiant į pirmiau nustatytus pažeidimus, vadovaudamiesi PĮ 5 straipsnio 13 dalimi, 4 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktais ir 26 straipsnio 1 dalies 11 punktu, teikiame planavimo organizatoriui 2024-01-05 privalomąjį nurodymą Nr. PN-17 (toliau – Nurodymas) (pridedama).

Gavę planavimo organizatoriaus atsakymo kopiją, vadovaudamiesi PĮ 4 straipsnio 5 dalimi, įvertinsime ar Nurodymas yra įvykdytas ir informuosime apie priimtus sprendimus.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas:

1) per 1 mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui, adresu: Laisvės al. 36, LT-44240 Kaunas, Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams, adresu: A. Mickevičiaus g. 8A, 44312 Kaunas, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo ir Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka;

2) per 1 mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Inspekcijos Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros departamento direktoriui PĮ ir VAĮ nustatyta tvarka.

PRIDEDAMA. Nurodymas (elektroninio dokumento nuorašas), 5 lapai.

Vedėja

Dalia Triūkienė

Rekvizitai patvirtinti
Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos
inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko
2023 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1V-165

**VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS**

PRIVALOMASIS NURODYMAS

2024 m. sausio d. Nr. _____

Kaunas

Asmuo, kuriam teikiamas privalomasis nurodymas

Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktorius, kodas 188773688, Klaipėdos g. 2 LT-96130
Gargždai

Asmens, kuriam teikiamas privalomasis nurodymas, kontaktinė informacija:

El. p. savivaldybe@klaipedos-r.lt, tel. (8 46) 21 11 16

Privalomojo nurodymo teisinis pagrindas

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – ĮĮ) 5 straipsnio 13 dalis, 4 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktai ir 26 straipsnio 1 dalies 11 punktas. Nustatyti TPĮ 37 straipsnio 2 dalies, Nuostatų 10 punkto ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies nuostatų pažeidimai.

Privalomojo nurodymo faktinis pagrindas

Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros departamente (toliau – Departamentas) gautas bendrijos „Trušeliai“ (toliau – pareiškėja) 2023-12-08 skundas „Skundas dėl Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalies specialiojo plano pakeitimo“ (Inspekcijoje reg. 2023-12-08 Nr. 3D-3708; toliau – skundas) dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus (toliau – planavimo organizatorius) 2023-12-01 raštu „Dėl 2023-11-06 teikto pasiūlymo“ (toliau – atsakymas) pateikto atsakymo į pareiškėjos 2023-11-06 raštu „Paklausimas – reikalavimas dėl specialiojo plano“ (toliau – pasiūlymas) pateiktus klausimus (pasiūlymo dalys) dėl Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (toliau – TPDRIS) rengiamo Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalies, apimančios Slengių, Mazūriškių, Trušelių, Gindulių kaimus ir gretimos teritorijos vietovių, komunikacinių koridorių ir inžinerinės infrastruktūros specialiojo plano keitimo (TPDRIS proceso TPD Nr. S-VT-55-20-318; toliau – SP keitimas) sprendinių. Prie skundo pareiškėja pridėjo pasiūlymo ir planavimo organizatoriaus atsakymo kopijas.

Visuomenės pasiūlymų teritorijų planavimo procese nagrinėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPĮ) 37 straipsnis, kurio 1 dalis nurodo, kad pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų, išskyrus specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentus, planavimo organizatoriui teikiami raštu ar TPDRIS per visą teritorijų planavimo dokumentų rengimo laikotarpį iki viešo svarstymo ar susipažinimo su parengtais valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais pabaigos (viešo svarstymo ar susipažinimo su parengtais valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais metu pasiūlymai teikiami ir žodžiu), išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pakartotinį viešą svarstymą ar pakartotinį susipažinimą su parengtais valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais.

Vadovaujantis TPI 37 straipsnio 2 dalimi, pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų pateikusiems asmenims planavimo organizatorius motyvuotai atsako raštu arba TPDRIS, jeigu pasiūlymai buvo pateikti šioje sistemoje. Planavimo organizatoriaus atsakymas per 10 darbo dienų nuo atsakymo gavimo dienos gali būti apskūstas atitinkamai teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai. To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad planavimo organizatoriaus atsakyme pasiūlymus pateikusiam asmeniui nurodoma, ar planavimo organizatorius pritaria pasiūlymams, ar motyvuotai juos atmeta.

Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079 (toliau – Nuostatai) 10 punkte nurodyta, kad pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų teikiami TPI 37 straipsnio nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei motyvai.

Pažymėtina, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pasisakęs dėl Inspekcijos teisių ir pareigų apimtį tikrinant planavimo organizatoriaus atsakymus į visuomenės pasiūlymus, taip pat ir planavimo organizatoriaus pareigos atsižvelgti į teikiamus pasiūlymus.

Aiškindamas minėtų teisės normų turinį, naujausioje praktikoje LVAT yra nurodęs, kad „planavimo organizatoriui priėmus sprendimą pasiūlymus atmesti, atsakyme išdėstyti tokių pasiūlymų atmetimo motyvai, visų pirma, turi atlikti pasiūlymus pateikusių asmenų nurodytus argumentus (būti individualizuoti) ir turi būti pakankamai išsamūs, kad tiek šio teisinio santykio dalyviams, tiek teritorijų planavimo proceso valstybinę priežiūrą vykdančioms subjektams ar teismui (jeigu toks ginčas vėliau būtų inicijuotas) būtų aiškios atitinkamo sprendimo priėmimą lėmusios priežastys (kodėl pareiškėjų pateiktiems pasiūlymams negali būti pritarta) ir iš šio atsakymo būtų matyti, jog planavimo organizatorius realiai įvykdė pareigą išnagrinėti jam pateiktus pasiūlymus, juos apsvarstė bei įvertino“ (LVAT 2021 m. birželio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. e A-266-502/2021).

Apibendrinus tai kas išdėstyta, konstatuotina, kad teisės aktai nenumato planavimo organizatoriaus pareigos bet kuriuo atveju priimti visus visuomenės teikiamus pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumento sprendinių, tačiau planavimo organizatorius turi motyvuotai paaiškinti pasiūlymų teikėjams, kodėl jų pasiūlymai atmetami.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas teisės aktų nuostatas ir suformuotą teismų praktiką, išnagrinėtas planavimo organizatoriaus atsakymo, kuriuo atmetas pareiškėjos pasiūlymas, pagrįstumas.

Planavimo organizatorius atsakyme nurodė: „*informuojame, kad į jį nėra atsižvelgta*“ ir pateikė pasiūlymo dalių atmetimo motyvus. Toliau teikiame išvada dėl pasiūlymo dalių atmetimo pagrįstumo pagal planavimo organizatoriaus atsakymo struktūrą.

Dėl pasiūlymo dalių Nr.1 ir Nr. 6

Pareiškėja pasiūlyme nurodė: „*1. Nėra aišku kodėl ir pagal kokius kriterijus buvo atrinkta būtent Gryneidės gatvė? Kokios alternatyvos buvo dar nagrinėjamos? Kur galima susipažinti su sprendimų vertinimu ir kita pagrindžiančia sprendimo pagrįstumą medžiaga? 6. Kokias problemas išsprendžia šio kelio paėmimas visuomenės poreikiams, kuo jis aktualus visuomenei?*“

Planavimo organizatorius atsakyme nurodė: „*Specialiuoju planu Gryneidės gatvė (plane 52-D) suplanuota kaip viena funkcinių kvartalinių D kategorijos gatvių, jungianti jau suformuotus infrastruktūros koridorius nuo Danės gatvės iki Liudviko Rėzos gatvės. Ji taip pat yra svarbi savivaldybės reikšmės dviračių trasos SV281, suplanuotos aukštesnio lygmens Klaipėdos rajono dviračių trasų specialiuoju planu, aspektu bei Saugomų teritorijų tvarkymo planais, savivaldybės, miestų ir miestelių bendraisiais planais ir atskirų savivaldybės teritorijų specialiaisiais planais anksčiau suplanuotos trasos ar jų atkarpų atžvilgiu. <...> Esamoje tankiai užstatytoje teritorijoje ši gatvė išimtinai skirta vidaus gyventojų eismui organizuoti bei bendram gyventojų pasiekiamumui iki pagrindinių C kategorijos 2-C (Danės g.) ir 4-C gatvių bei tęsiant iki 54-D gatvės, kuri jungiasi su 9-C (Kristijono Donelaičio g.) gatve. Gatvės aktualios bendram visos planuojamos teritorijos junglumui, eismo saugumui, susisiekimo gerinimui, teritorijos pasiekiamumo užtikrinimui specialiosioms tarnybos (greitoji pagalba, priešgaisrinė tarnyba ir pan.). Specialiajame plane pateikiami principiniai D kategorijos gatvių sprendiniai, priskiriami neprioritetinei savivaldybės susisiekimo*

infrastruktūrai, kuriai nenumatomas žemės sklypų ar jų dalių rezervavimas žemės paėmimui visuomenės poreikiams“.

Išnagrinėjus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalį Nr. 1, konstatuotina, kad atsakymas yra neišsamus, neindividualizuotas, neatsakyta į pateiktus klausimus („kodėl ir pagal kokius kriterijus buvo atrinkta būtent Gryneidės gatvė? Kokios alternatyvos buvo dar nagrinėjamos?“). Atsakyme nurodyta: „Ji taip pat yra svarbi <...> Saugomų teritorijų tvarkymo planais, savivaldybės, miestų ir miestelių bendraisiais planais ir atskirų savivaldybės teritorijų specialiaisiais planais anksčiau suplanuotos trasos ar jų atkarpų atžvilgiu“, tačiau konkretūs teritorijų planavimo dokumentai ir jų sprendiniai nenurodyti.

Dėl pasiūlymo dalių Nr.2 ir Nr. 5

Pareiškėja pasiūlyme nurodė: „2. Kodėl nebuvo projektuojamas kelias tarp Laigyčių ir Dovydėlių gatvių, Trušeliuose kur nėra nei vieno namo ir nebūtų pažeisti nei vieno namo ar sklypo savininko teisėti lūkesčiai? Ši laisva (neužstatyta) žemė yra maždaug už 300-400 metrų nuo Gryneidės gatės, Trušeliuose šiaurės vakarų kryptimi? Ji taip pat yra arčiau vidurinės ašies tarp kitų dviejų šiuo metu esančių gatvių, o būtent valstybinės reikšmės kelio Nr. 2216 Slengiai–Baukštininkai ir Rasytės gatvės, Trušeliuose. Kadangi laisvoje, nurodytoje žemėje nėra nei vieno pastatyto namo tai nepažeistų nei vieno asmens teisėtų lūkesčių, nes įsigydamas sklypą asmuo turėtų galimybę įsivertinti specialiajame plane numatytus sprendinius ir tada priimti sprendimus. Bendrijos „Trušeliai“ sklypų savininkai šios galimybės neturi ir niekada neturėjo. 5. Kokiu būdu bus kompensuoti savininkų praradimai už komunikacijų įrengimą, žemės įgijimą, kelių dangos įrengimą, apšvietimo įrengimą ir kt.? Kodėl kelias nėra projektuojamas tarp Laigyčių ir Dovydėlių gatvių, Trušeliuose kur esant kompensavimo būtinybei kompensacijos būtų ženkliai mažesnės nes šiuo metu ten yra tuščia pieva?“

Planavimo organizatorius atsakyme nurodė: „Rengiant Specialiojo plano sprendinius buvo įvertintas ir pažymėtas, to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentais – detaliaisiais planais, D kategorijos gatvei suplanuoti infrastruktūros koridoriai. Jūsų minimos alternatyvios gatvės neturi tos perspektyvų“.

Išnagrinėjus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalis Nr. 2 ir Nr. 5, konstatuotina, kad atsakymas yra neišsamus, neindividualizuotas, neatsakyta į pateiktus klausimus ir argumentus, nenurodyti konkretūs teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose „D kategorijos gatvei suplanuoti infrastruktūros koridoriai“, taip pat nenurodyta kaip SP keitimo sprendiniai atitinka minėtus teritorijų planavimo dokumentų sprendinius (ar suderinti to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai).

Dėl pasiūlymo dalių Nr. 3 ir Nr. 4

Pareiškėja pasiūlyme nurodė: „3. Kodėl nėra atsižvelgiama į gyventojų teisėtus lūkesčius, nes visi sklypų savininkai įsigijo žemę uždaruose kvartaluose, visos komunikacijos įrengtos, tame tarpe kelių dangos, apšvietimas ir priklauso Bendrijoms, įrengtos gyventojų lėšomis ir jokiuose planuose nebuvo minima apie detaliųjų planų keitimą ateityje? Aukščiau nurodytoje laisvoje žemėje nėra jokių komunikacijų, niekas nepatyrė jokių išlaidų. 4. Kas vykdys Bendrijos komunikacijų, apšvietimo, kelio dangos, lietaus nuotekų ir kitų priežiūrą jeigu žemė su jomis bus paimta visuomenės poreikiams?“

Planavimo organizatorius atsakyme nurodė: „Atkreipiame dėmesį, kad visa 52-D gatvė (Gryneidės g. ir jos tęsinys) Specialiajame plane priskirta neprioritetinei savivaldybės susisiekimo infrastruktūrai, kurios įgyvendinimas, esant poreikiui, galėtų būti inicijuotas fizinių ar juridinių (privatinių ar verslo) asmenų ir kuriai nenumatomas žemės sklypų ar jų dalių rezervavimas žemės paėmimui visuomenės poreikiams. Jums aktualioje teritorijoje 52-D gatvės atkarpa (Gryneidės g.) jau įgyvendinta ir, kol nebus suformuoti susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridoriai tolimesnėse 52-D gatvės atkarpose, tol jūsų minima Gryneidės gatvė tarnaus tik vidinėms bendrijos reikmėms“.

Išnagrinėjus planavimo organizatoriaus atsakymą į pasiūlymo dalį Nr. 3, konstatuotina, kad atsakymas yra neišsamus, neindividualizuotas, neatliepta į nurodytus argumentus, tame tarpe į argumentą „Aukščiau nurodytoje laisvoje žemėje nėra jokių komunikacijų, niekas nepatyrė jokių išlaidų“ ir kt.

Apibendrinant, konstatuotina, kad atsakymas (į pasiūlymo dalis Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 ir Nr. 5), neatitinka TPI 37 straipsnio 2 dalies, Nuostatų 10 punkto ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų.

Privalomuoju nurodymu reikalaujama

- išsamiai bei motyvuotai, remiantis faktiniais duomenimis ir teisės aktų nuostatomis, iš naujo atsakyti į pareiškėjos pasiūlymo dalis Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 ir Nr. 5, panaikinant ar papildant anksčiau priimtą administracinį sprendimą (atsakymą);

- nevykdyti SP keitimo planavimo proceso iki bus pašalinti pirmiau nustatyti planavimo organizatoriaus padaryti teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai;
- apie priimtą sprendimą informuoti Inspekcijos Departamentą bei pateikti atsakymo į pasiūlymo dalis Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 ir Nr. 5 kopiją;
- planavimo procesą tęsti tik gavus Departamento pranešimą apie priimtą sprendimą, kad privalomasis nurodymas laikomas įvykdytu, po to, kai Departamentas, vadovaudamasis PĮ 4 straipsnio 5 dalimi, patikrins, ar šis privalomasis nurodymas yra įvykdytas, informuodamas raštu apie priimtus sprendimus.

Privalomojo nurodymo įvykdymo terminas per 1 mėnesį nuo privalomojo nurodymo gavimo dienos.

Privalomojo nurodymo nevykdymo pasekmės per nustatytą terminą privalomojo nurodymo neįvykdžius, Inspekcija, vadovaudamasi PĮ 4 straipsnio 5 dalimi, per 2 mėnesius nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos kreipsis į teismą dėl neteisėtai priimto administracinio sprendimo panaikinimo ar dėl įpareigojimo vykdyti privalomąjį nurodymą.

Šis privalomasis nurodymas per vieną mėnesį nuo gavimo gali būti skundžiamas teismui teisės aktų nustatyta tvarka

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) šio privalomojo nurodymo įvykdymo terminą gali pratęsti tuo atveju, jeigu privalomojo nurodymo termino pratęsimo galimybė nustatyta teisės aktais. Prašymas dėl termino pratęsimo turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos.

Surašė

Departamento Pirmojo teritorijų planavimo
priežiūros skyriaus vedėja

Dalia Triūkienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos 288600210, A. Vienuolio g. 8, LT-01104, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	PRIVALOMASIS NURODYMAS (TPDRIS TPD NR. S-VT-55-20-318)
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-01-05 Nr. PN-17
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dalia Triūkienė, Vedėja, Pirmasis teritorijų planavimo priežiūros skyrius
Sertifikatas išduotas	DALIA TRIŪKIENĖ, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie AM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-01-05 15:40:58 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-01-05 15:41:05 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-22 11:03:44 – 2026-06-21 11:03:44
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.75.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-01-05 15:43:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-01-05 15:43:46 DBSIS

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos 288600210, A. Vienuolio g. 8, LT-01104, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL JŪSŲ SKUNDO (TPDRIS TPS NR. S-VT-55-20-318)
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-01-08 Nr. 2D-267
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dalia Triūkienė, Vedėja, Pirmasis teritorijų planavimo priežiūros skyrius
Sertifikatas išduotas	DALIA TRIŪKIENĖ, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie AM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-01-08 09:47:56 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-01-08 09:48:04 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-22 11:03:44 – 2026-06-21 11:03:44
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.75.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-01-08 10:09:53)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-01-08 10:09:53 DBSIS